

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Педагогічний факультет
кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«АТЕСТАЦІЯ: ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено
на засіданні кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Атестація: захист кваліфікаційної роботи
Викладач (-і)	Протас Оксана Любомирівна
Контактний телефон викладача	+380997429808
Е-mail викладача	oksana.protas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	

2. Анотація до освітнього компонента

Освітній компонент «Атестація: захист кваліфікаційної роботи» є заключним етапом освітнього процесу підготовки магістрів ОПП Соціальна педагогіка та є підсумком самостійного комплексного наукового дослідження з обраної проблеми у галузі соціальної роботи.

Випускна кваліфікаційна робота є важливою частиною освітнього процесу, це самостійна науково-дослідницька праця, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки у межах нормативної й варіативної складових освітніх програм підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти. Вона є формою контролю набутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь і навичок, інших набутих в ході освітнього процесу компетентностей у науково—дослідній діяльності відповідних вимогам освітньої програми «Соціальна педагогіка».

Атестація: публічний захист кваліфікаційної роботи здійснюється на підставі оцінки рівня загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем національної рамки кваліфікацій і освітньо-професійною програмою підготовки фахівців.

Для захисту магістерської роботи створюється екзаменаційна комісія (ЕК) з числа фахівців спеціальності.

Захист кваліфікаційної роботи передбачає оцінку:

- уміння орієнтуватися в сучасних проблемах соціальної роботи, аналізувати та вивчати їх;
- знання поняттєво-термінологічного апарату та методології досліджень у фаховій сфері;
- набуття навичок збирання і вивчення фактів, продукування наукових текстів;
- оволодіння навичками усного і писемного наукового мовлення.

3. Мета та цілі освітнього компонента

Мета та цілі:

Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складних завдань у сфері соціальної роботи, що потребує проведення досліджень та/або здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату. Під час виконання і захисту кваліфікаційної роботи студент набуде досвіду самостійного вивчення матеріалу з сучасних аспектів соціальної роботи, оформлення результатів та їх представлення аудиторії фахівців.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності

ФК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК 8. Здатність вести документацію щодо дітей, які потребують соціальної реабілітації: їх особові справи, листування з органами виконавчої влади, суб'єктами профілактично-виховної та лікувальної реабілітації, батьками (та особами, які їх замінюють).

ФК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК 10. Здатність вивчати, узагальнити та впровадити в роботу нові методи навчання та виховання.

ФК 11. Здатність додержуватися педагогічної етики, вдосконалювати свій фаховий рівень, педагогічну майстерність.

ФК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

ФК 15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і

технологій.

ФК 16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ФК 17. Здатність вивчати сучасні суспільні проблеми з метою діагностування, прогнозування, надання соціально-педагогічної допомоги й підтримки та здійснення різних напрямів соціально-педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН 3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 6. Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в роботу нові методи навчання та виховання

ПРН 8 Складати плани виховної та реабілітаційної роботи.

ПРН 9. Впливати на подолання міжособистісних, внутрішньо сімейних конфліктів, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним, громадським об'єднанням, групам соціального ризику, дітям та підліткам, які потребують допомоги

ПРН 10. Здійснювати соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти, колективу та мікрогруп, осіб, які потребують піклування чи перебувають у складних життєвих обставинах.

ПРН 11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу.

ПРН 12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН 14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

ПРН 16. Вести документацію щодо дітей, які потребують соціальної реабілітації: їх особові справи, листування з органами виконавчої влади, суб'єктами профілактично-виховної та лікувальної реабілітації, батьками (та особами, які їх замінюють).

ПРН 17. Додержуватися педагогічної етики, вдосконалювати свій фаховий рівень, педагогічну майстерність.

ПРН 19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.

ПРН 20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ПРН 21. Застосовувати сформовані компетентності при вирішенні соціально-

педагогічних завдань; здійснювати критичний відбір технологій відповідно до характеру проблем соціально-педагогічної практики.			
ПРН 22. Викладати соціально-педагогічні дисципліни з використанням сучасних методик, інструментів і технологій; створювати сприятливе для здобувачів освіти відкрите освітнє середовище, спрямоване на забезпечення результатів.			
5. Організація навчання			
Обсяг освітнього компонента			
Вид заняття	Загальна кількість годин - 90		
Самостійна робота			
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
3	231 «Соціальна робота»	2	обов'язковий

1. Структура ОК

№	Тема	Термін виконання	Кількість годин
1.	Вибір та остаточне затвердження теми кваліфікаційної роботи, отримання завдання на її виконання на кафедрі	1-2 й тиждень навчання I семестр	2
2.	Пошук та вивчення літературних джерел нормативно-правових актів методичних матеріалів з теми кваліфікаційної роботи	Згідно графіку, визначеного в Завданні на підготовку кваліфікаційної роботи 3-4 й тиждень навчання	8
3.	Розробка плану написання роботи	5-й тиждень навчання	10
4.	Розробка методики та написання кваліфікаційної роботи. Збір, обробка та аналіз матеріалу, проведення експериментальних досліджень, створення прототипів роботи	упродовж семестру	40
5.	Робота над висновками	Вересень III семестру	10
6.	Упорядкування бібліографії та оформлення всіх складників випускної роботи	Жовтень III семестру	8

7.	Попередній захист кваліфікаційної праці на засіданні кафедри та перевірка на академічну доброчесність. Підготовка супровідної документації до захисту	Листопад III семестру	4
8	Підготовка до захисту і захист кваліфікаційної роботи	Грудень III семестру	8
9	Всього		90

6. Система оцінювання освітнього компонента

Оцінювання результатів захисту випускних кваліфікаційних робіт здійснюється в порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою оцінювання знань.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

На оцінку «відмінно» випускник має продемонструвати у роботі глибокі і творчо засвоєні знання із проблематики; вміло використовувати термінологію; застосовувати інноваційні методи; форми організації соціально-педагогічної діяльності; грамотно і логічно викладати матеріал, використовуючи різноманітні джерела в т.ч. й іноземною мовою; робота має демонструвати засвоєння студентом змісту освітньо-професійної програми; здатність використовувати знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки для розв'язання конкретних задач у майбутній професійній діяльності; продемонструвати здатність самостійно організувати наукове дослідження із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей та дорослих, обирати та застосовувати відповідні технології, методи та

засоби діяльності. Висновки мають бути самостійні, аргументовані. Випускник має продемонструвати вміння здійснювати наукові дослідження в галузі соціальної роботи; застосовувати міждисциплінарний підхід; здатність реалізовувати професійний і творчий потенціал, здобути компетентності.

На оцінку «добре» студент має продемонструвати у роботі добре засвоєні знання із проблеми дослідження; правильно використовувати термінологію; використовувати сучасні інтерактивні методи майбутньої професійної діяльності; грамотно і логічно викладати матеріал, використовуючи різноманітні джерела в т.ч. й іноземною мовою; робота має демонструвати засвоєння випускником аналізом, синтезом; самостійно організувати емпіричне дослідження із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей, вибирати та застосовувати інноваційні технології, методи наукового дослідження; продемонструвати здатність використовувати знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки для розв'язання конкретних задач у майбутній професійній діяльності. Висновки мають бути самостійні, допускається недостатня аргументація. Здобувач має продемонструвати вміння здійснювати наукові дослідження в межах спеціальності, практики професійної діяльності; демонструвати здатність застосувати професійний і творчий потенціал; здобути компетентності.

На оцінку «задовільно» випускник має продемонструвати у роботі засвоєні знання із проблематики; застосовувати відповідну термінологію; викладати матеріал, використовуючи різноманітні джерела, однак допускаються змістові помилки і помилки в оформленні; у роботі допускаються помилки щодо структурування тексту; вдало використовується матеріал, однак допускається недостатня залученість інноваційних технологій, методів діяльності; висновки поверхневі, є суттєві недоліки в аргументації, може реалізовувати із задовільним рівнем автономності здобути компетентності.

На оцінку «незадовільно» студент не підготував кваліфікаційну роботу або вона не відповідає вимогам вищої школи.

Оцінки захисту випускної кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії. Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку захисту кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови Екзаменаційної комісії є вирішальним. Якщо захист випускної кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і в протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів).

У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії із захисту випускної кваліфікаційної роботи, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою. У випадках, коли захист випускної кваліфікаційної роботи (проекту) визнається незадовільним, Екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму кваліфікаційну роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою, у наступному навчальному році.

1. При роботі з джерелами і написанні випускної кваліфікаційної роботи студент повинен дотримуватись норм академічної доброчесності, чітко відокремлювати власні результати від отриманих попередниками і знайдених у літературі.

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

У разі підтвердження академічного плагіату або інших порушень академічної доброчесності, здобувачі освіти не допускаються до захисту. Підтвердження цього у кафедральному висновку про допуск роботи до захисту. У цьому випадку до здобувача вищої освіти застосовуються такі заходи академічної відповідальності, як ґрунтовне доопрацювання змісту кваліфікаційної роботи та/або відмова в допуску до її захисту та інших санкцій, передбачених процедурами університету.

2. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozhenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

Випускна кваліфікаційна робота повинна відповідати встановленим вимогам.

Для захисту кваліфікаційної роботи необхідно мати наступні супроводжуючі документи: відгук наукового керівника; рецензію; рішення кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи про допуск до захисту.

Екзаменаційна комісія під час закритого засідання оцінює кожен кваліфікаційну роботу.

Оцінювання рівня якості підготовки здобувача та здобутої ним вищої освіти здійснюють члени екзаменаційної комісії на основі принципів об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу, за критеріями оцінювання набутих загальних і професійних компетентностей і шкалою оцінювання.

Об'єктом оцінювання роботи є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетентностей, продемонстрованих у процесі виконання й захисту кваліфікаційної роботи.

У процесі визначення оцінки враховується ряд важливих показників якості кваліфікаційної роботи: актуальність обраної теми; чіткість формулювання

мети та завдань дослідження; структура і логіка побудови змісту роботи; наукова новизна та практична значущість роботи; наявність критичного огляду літературних джерел; дотримання вимог щодо оформлення роботи; наявність та інформаційна змістовність ілюстративних матеріалів для захисту роботи; правильність та чіткість відповідей на запитання членів ЕК; зауваження і пропозиції, що містяться у рецензії та у відгуку наукового керівника; наявність публікацій та їх якісний рівень.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).
2. Важинський С., Щербак Т. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2016. 260 с.
3. Етичний кодекс ученого України. Київ : Видавничий дім Академ періодика" НАН України, 2009. 16 с.
4. Методичні рекомендації до написання та захисту дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. URL: <https://kiu.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/56/2020/04/Методичні-рекомендації-до-написання-та-захисту-дипломної-роботи-за-другим-магістерським-рівнем-вищої-освіти.pdf>
5. Шкіцька І. Основи академічної доброчесності: практикум: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 64 с. <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/31709>.

Додаткова

1. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>
2. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>.
3. «Про вищу освіту» Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556–VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. «Про інформацію»: Закон України від 23.06.2005. Ред. від 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
5. «Про наукову і науково-технічну діяльність»: Закон України від 26.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
6. «Про освіту». Закон України від 5 вересня 2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Викладач

професор кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи
Оксана ПРОТАС